Met papa en mama op de foto

Gezins-fotografie

Wat een mooie fotoshoot van een gezin moest worden, kan uitlopen op een rampdag. Ouders totaal verkrampt en kinderen sacherijnig. Fotograaf Carolien Boogaard weet precies hoe je zorgt voor een ontspannen dag en spontane foto's.

TEKST EN FOTO'S CAROLIEN BOOGAARD

Wie is Carolien?

→ 'Ik ben Carolien Boogaard (40). Begin dit jaar ben ik afgestudeerd aan de Fotovakschool en nu houd ik me bezig met portretfotografie op locatie. Ik fotografeer veel gezinnen, maar sinds kort doe ik ook persoonlijke portretten. Daarbij is elk detail van tevoren uitgedacht en regel ik alles zelf, tot en met de styling.'

CAROOTJEBOOTJE.ZOOM.NL

WWW.FACEBOOK.NL/CBOOGAARD.FOTOGRAFIE

WWW.CAROLIENBOOGAARDFOTOGRAFIE.NL

Als fotograaf houd ik van spontane lifestyle fotografie, waarbij ik de shoot voor een groot deel laat leiden door de mensen die ik fotografeer. Zij vertellen het verhaal en ik maak de foto's. Maar hoe kom je nu tot die spontane fotografie? Hoe zorg je dat mensen zich op hun gemak voelen en dat het natuurlijk en ontspannen oogt? Geef je als fotograaf dan helemaal geen aanwijzingen en ren je overal achteraan? In de afgelopen paar jaar heb ik heel wat gezinnen mogen fotograferen en op basis van mijn ervaringen wil ik je een kijkje in mijn keuken geven en wat tips meegeven.

De voorbereiding

Als mensen een fotoshoot boeken, probeer ik al een beetje te achterhalen wie ze zijn en welke verwachtingen ze hebben. Stel minstens de volgende vragen:

- Hoeveel personen gaan er op de foto?
- Hoeveel kinderen zijn erbij?
- Hoe heten de kinderen?
- Zijn het jongens/meisjes?
- Hoe oud zijn de kinderen?
- Waar houden de kinderen van, hebben ze een hobby?

Kies samen de locatie uit, want die moet kloppen bij het gezin. Laat ze spullen meenemen die bij hen passen. Voor een fotoshoot is het leuk als de kleding van de gezinsleden qua kleur op elkaar is afgestemd. Nog belangrijker is dat ze zich er goed in voelen en dat de kleding past bij de locatie.

De kennismaking

Begin niet meteen met fotograferen. Stel je eerst aan iedereen voor, ook aan de kinderen. Ga door je knieën bij kinderen. Maak eerst een praatje. Ideaal is eerst een stukje wandelen voordat je bij een locatie komt. Als je bij een gezin thuis bent, ga je eerst even zitten. Tijdens de kennismaking of de wandeling observeer je goed hoe het gezin is en hoe ze met elkaar omgaan. Hoe zijn de kinderen? Zijn het clowns die met alles proberen je aandacht te trekken of zijn het introverte kinderen die zich het liefst achter moeders rug verstoppen? Je hebt er ook wel eens een kind bij dat bij binnenkomst gelijk duidelijk maakt dat het niet op de foto gaat. Ouders schieten vaak in de stress van dit soort gedrag, maar

ik weet uit ervaring dat het met al deze kinderen wel goed komt, ze vereisen alleen elk een eigen aanpak. Belangrijkste tip: blijf rustig, stel ouders gerust én vertel ze dat zij alleen aanwijzingen aan hun kinderen hoeven te geven of hoeven te helpen als jij dat vraagt. Voor de rest is het aan de fotograaf. Hoe minder ouderbemoeienis, hoe makkelijker voor de fotograaf.

Groepsportretten

Veel gezinnen willen naast de spontane foto's ook een mooi groepsportret. Dit vinden veel fotografen het lastigste onderdeel. Want hoe zorg je ervoor dat het geen staatsieportret wordt met een nepglimlach?

Belangrijkste is dat de gezinsleden ontspannen zijn. Ze moeten dus lekker staan of zitten, zonder dat ze er als een zoutzak bij zitten. Het moet wel mooi ogen op de foto. Wat humor erbij maakt het compleet. Veel kinderen houden niet van groepsportretten, omdat ze dan moeten stilzitten. Geef de kinderen daarom opdrachten of speel een spel met ze. Zo kun je met kleine kinderen bij een strandportret met z'n allen op zoek naar boten (wie ziet de eerste boot?). Bij heel kleine kinderen kun je liedjes zingen, ze in de lucht tillen, knuffelen enzovoort. Ook een leuke: niemand mag kijken ... wie kijkt, is af (dus ogen dicht), ik spreek een woord af en pas als ik dat woord noem, mag je kijken.

Bedenk wel: wat werkt bij het ene gezin, werkt niet automatisch bij het andere gezin. Raak niet ontmoedigd, maar zoek iets dat wel past. Geef kinderen zelf een rol. Misschien kunnen ze een leuk spelletje bedenken? Kijk voor spelletjesideeën bij het kopje Spelletjes.

Voor de foto moet iedereen lekker dicht bij elkaar staan of zitten, dat geeft gelijk een beter gevoel. Bij groepsportretten maak je veel foto's achter elkaar, omdat iemand er al snel iemand net met z'n ogen dicht op staat of een raar gezicht trekt door het lachen of praten. Natuurlijk kijk je bij de keuze voor het groepsportret ook goed naar de locatie, het beschikbare licht en de compositie. Dit bepaalt mede of een foto meer is dan een stijf standaardportret.

Niet meewerken

Bijna bij al mijn fotosessies willen kinderen niet op de foto; ze gaan veel liever spelen. Het feit dat hun ouders dit willen, is voor sommige kinderen reden genoeg om de hakken in het zand te zetten. Gelukkig

HET FOTOGRAFEREN VAN EEN GEZIN IS HARD WERKEN

1 **Ga eens een stukje wandelen samen. Je komt vanzelf geschikte locaties tegen.**
ISO 400 · F 4 · 1/500 SEC · 24 MM

2 **Door de foto eens niet van voren te nemen, krijg je een spontaner beeld.**
ISO 160 · F 3,5 · 1/2500 SEC · 24 MM

draaien de meeste kinderen bij en sommigen willen zelfs helemaal niet meer stoppen met de shoot.

Hoe je dat voor elkaar krijgt? Stap één: zorg dat de ouders uit beeld zijn en neem de kinderen even mee naar een andere plek. Bij verlegen kinderen ga je bijvoorbeeld samen op zoek naar schelpen, stel je vragen over wat ze graag doen, wie hun juf is, of die lief is etcetera. Geef even echt aandacht aan het kind; alle kinderen vinden dat fijn. Bij drukke clowns ga je op zoek naar actiespelletjes. Aandacht voor ieder kind is belangrijk. Net als geduld: soms moet je wachten tot een kind uit z'n spel opkijkt en dan snel die ene foto maken.

Spelletjes

Spelletjes is het toverwoord. Zowel voor de kinderen, als voor de ouders, want ook zij houden van interactie en ze ontspannen wanneer ze hun kinderen vrolijk zien. Als een kind roept dat het niet op de foto wil,

Zoom.nl Blogs

→ Carolien Boogaard maakt deel uit van ons Zoom.nl blogteam, dat dagelijks schrijft over fotografie. De bloggers delen tips over favoriete fotolocaties, testen apparatuur en helpen je op weg in de uitgebreide wereld van alle fotografiesoorten. Lees al onze blogs hier en volg onze bloggers persoonlijk.

WWW.ZOOM.NL/BLOGS

SPELLETJES IS HET TOVERWOORD

zeg ik steevast: maar we gaan ook niet op de foto, we gaan gewoon lekker spelen en spelletjes doen (en dan zal ik wel af en toe een foto maken). Hier wat voorbeelden van leuke spelletjes.

- → Maak een startstreep, zorg dat kinderen klaar staan en zeg dat ze pas mogen beginnen als je "1,2,3 start" roept. Alleen bij het woord "start" mogen ze rennen, bij elk ander woord ben je af. Ze moeten dus goed opletten. Ze kijken verwachtingsvol naar jou (dus je kunt alvast wat klikken) en je krijgt leuke blikken als toch iemand per ongeluk gaat rennen. Natuurlijk is het rennen zelf ook erg leuk, zeker voor kinderen met veel energie. Laat een van de ouders ze opvangen en in de lucht tillen. Voor deze variant heb je een snelle sluitertijd nodig én je moet zelf ook aardig wat mee rennen.
- → Kiekeboe bij jonge kinderen, ogen dicht en pas open als ik het zeg ... wie deed er als eerst zijn ogen open? En wie keek er stiekem? Papa zeker?
- → Jongens houden van vliegen. En vaders vaak ook, dus waarom gaan we niet vliegen? Kinderen in de armen en rondjes draaien maar. Ik ben een vliegtuig!
- → Een andere variant, bij wat jongere kinderen: in de lucht gooien. Reken maar dat ze gaan lachen.
- → Nog een variant: jonassen (misschien ook richting het water?)
- → Kieteldood! (moet ik nog meer zeggen?)
- → Voor peuters: liedjes zingen.
- → Actieve spelletjes als in bomen klimmen, van duinen af springen, voetballen, schelpen zoeken, bloemen plukken, bloemenkransen maken enzovoort. Het ligt natuurlijk aan de locatie welke activiteiten daarbij passen.

1 **Bij groepsportretten moet iedereen lekker dicht bij elkaar zitten.**
ISO 400 · F 3,2 · 1/8000 SEC
34 MM

2 **Ondersteboven, weer eens een heel andere compositie.**
ISO 200 · F3,2 · 1/640 SEC · 30 MM

3 **Blijft alert op mooie blikken en onderonsjes.**
ISO 100 · F 4,5 · 1/500 SEC
24 MM

Vaak hebben gezinnen helemaal geen tips nodig en verloopt de sessie vanzelf al spontaan. Vaak heb ik als fotograaf het idee dat ik gewoon met het gezin gezellig op pad ben. Soms wordt er door een voorbijganger wel eens gevraagd of ze een foto moeten maken, zodat ik er ook eens op kan staan. Dat is het ultieme compliment, want dan ziet het er blijkbaar uit alsof ik deel uitmaak van het gezin en niet als een fotograaf die aan de zijlijn staa t foto's te maken.

Andere hoek

Compositie is natuurlijk voor alle fotografie belangrijk, maar juist ook voor dit soort gezinsfotografie. Naast het vastleggen van emotie is het zoeken naar aparte composities die het gevoel nog meer versterken, een belangrijk onderdeel. Bij het fotograferen van gezinnen en kinderen zul je dus regelmatig door de knieën moeten, sterker nog, ik lig regelmatig op mijn buik op de grond. Ook ren ik mee in de zee of klim ik mee de bunker op. Als je mooie verrassende beelden wilt, zul je soms ook zelf uit de comfortzone

3

KIES EEN LOCATIE UIT DIE BIJ HET GEZIN PAST

moeten stappen. Gezinsfotografie is gewoon hard werken, maar je krijgt er veel voor terug.

Instellingen

Tijdens een gezinsshoot verschillen mijn instellingen. Voor (kinder)portretten gebruik ik een groot diafragma (klein getal),bijvoorbeeld F 2,8, zodat ik weinig scherptediepte heb. Daar houd ik van, zo springen de ogen er mooi uit en is de achtergrond onscherp. Als ik het hele gezin moet fotograferen, knijp ik mijn diafragma iets dicht om alle personen scherp erop te krijgen. Het diafragma probeer ik groot te houden, zoals F 5,6. Niet alleen omdat ik dat mooi vind, maar ook om bewegingsonscherpte te voorkomen. Aangezien veel gezinsfoto's in actie zijn, moet de sluitertijd zo snel mogelijk. Dat kan alleen als je diafragma groot is. Bij donker weer zal je iso omhoog moeten. Ik vind wat hogere iso-waarden zelf minder erg dan bewegingsonscherpte. Je zult veel aan de knoppen moeten draaien tijdens de fotoshoot én dat moet snel gebeuren, anders ben je te laat voor de actie. Dat is een kwestie van oefenen en je camera leren kennen. ■

In de tas van Carolien

→ In mijn tas zit standaard mijn Canon 7D. Als objectieven heb ik een 24-70mm 2.8, 50mm 1.4 en soms nog mijn 100mm macrolens en een kitlens 18-55mm mee. Die laatste twee gebruik ik eigenlijk nooit voor gezinsfotografie en dienen meer als back-up voor als er iets stuk gaat. Eigenlijk fotografeer ik alles met de 24-70 mm, de rest is back-up. Ik zorg ervoor dat mijn tas niet te vol is, want ik moet mobiel blijven. Vaak neem ik nog een kleed mee voor de gezinnen en soms een vuilniszak voor mezelf vooral in het bos en bij nat weer, dat ligt en zit toch lekkerder. In overleg nemen de gezinnen zelf attributen mee.